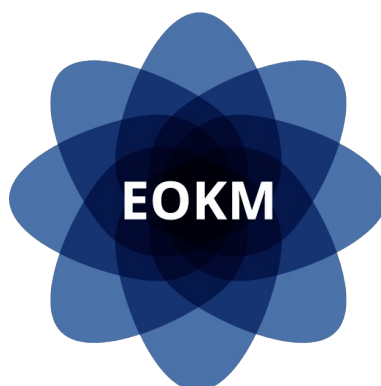

Factsheet

Sexting

Laatste update: januari 2020

Auteur: mr. S.R. de Gruij

Definitie sexting

Sexting is een samentrekking van het woord seks en het woord texting (sms'en). Sexting is het versturen van naaktfoto's, naaktvideo's of spannende berichtjes met via je telefoon met bijvoorbeeld apps, sms'jes of social media. Tijdens het sexting worden regelmatig ook seksueel getinte foto's die (vaak) met mobiele telefoons gemaakt zijn verstuurd. Sexting komt zowel onder jongeren als onder volwassenen voor. Sexting is ontstaan door de toename van mogelijkheden om foto's via de mobiele telefoon te maken en te verzenden en ontvangen. Ook hebben jongeren via hun mobiel bijvoorbeeld direct toegang tot hun profielsites (bijvoorbeeld social media).

Wetgeving rondom sexting

Sexting is geen losstaand delict op grond van de wet. Dit is ook niet nodig, aangezien van strafbaarheid pas sprake is wanneer bijvoorbeeld afbeeldingen van seksueel misbruik van minderjarigen tijdens sexting verstuurd worden. Dit is al strafbaar op grond van het Wetboek van Strafrecht. Sexting lijkt onschuldig tienergedrag; toch kunnen seksueel getinte afbeeldingen en video's op het internet belanden. Deze beelden zijn vaak vergelijkbaar met pornografische beelden. Het is mogelijk dat jongeren niet de bedoeling hebben om afbeeldingen van seksueel misbruik van minderjarigen te produceren; toch kunnen zij dit onbewust wel doen. Het gevaar van sexting is daarnaast dat de verstuurde

naaktbeelden gebruikt kunnen worden om iemand te chanteren, te bedreigen of om iemand mee te pesten.¹

De naaktbeelden die jongeren van zichzelf verspreiden via sextberichten kunnen volgens de wetgever als afbeeldingen van seksueel misbruik van minderjarigen worden beschouwd, ook al hebben de minderjarigen de foto's zelf gemaakt en verspreid. Het downloaden, bezitten, vervaardigen en verspreiden van afbeeldingen van seksueel misbruik van minderjarigen is in Nederland strafbaar op grond van artikel 240b van het Wetboek van Strafrecht. Deze strafbaarheid geldt ook voor minderjarigen.

Als de wet letterlijk gevolgd zou worden, zouden veel minderjarigen vervolgd kunnen worden op grond van dit artikel. Het Openbaar Ministerie en de Politie hebben aangegeven dat zij in bepaalde gevallen van vervolging af zullen zien wanneer de minderjarigen dit soort beelden naar elkaar hebben verstuurd.

Hierbij wordt met een aantal punten rekening gehouden:

- "of de seksuele gedragingen vrijwillig werden verricht, of dat er op enig moment sprake is geweest van druk of dwang;
- de afbeeldingen met medeweten van de afgebeelde minderjarige tot stand zijn gekomen;
- de leeftijd van degene op de afbeelding en eventuele andere betrokkenen;
- de relatie tussen degene op de afbeelding en eventuele andere betrokkenen;
- of er sprake kan zijn van een commerciële inslag;
- in welke mate de beelden zijn verspreid."²

De politie zal, indien niet tot vervolging overgegaan wordt, wel proberen het materiaal van internet te laten verwijderen en uitlevering vorderen van het materiaal bij de minderjarigen die het in bezit hebben. Dat van vervolging af wordt gezien betekent natuurlijk niet dat het versturen van deze beelden dan niet meer strafbaar is. Hiermee wordt dus geen vrijgeleide gegeven aan minderjarigen om naaktafbeeldingen uit te wisselen. Artikel 240b van het Wetboek van Strafrecht bevat hiervoor ook geen uitzondering.

Aanwijzing Kinderpornografie OM

In de Aanwijzing Kinderpornografie³ van het Openbaar Ministerie wordt sexting ook benoemd. Het OM onderkent dat sexting steeds vaker voorkomt bij minderjarigen, en dat het OM minder snel geneigd is om strafrechtelijk op te treden wanneer beeldmateriaal met wederzijdse toestemming tussen minderjarigen uitgewisseld wordt. Aangegeven wordt dat in plaats van strafrechtelijk optreden

¹ Landelijk Expertisecentrum Kinderporno en Kindersekstoerisme, "OM-beleid bij door jongeren geproduceerde seksuele afbeeldingen van minderjarigen", 2013, p. 1.

² Landelijk Expertisecentrum Kinderporno en Kindersekstoerisme, "OM-beleid bij door jongeren geproduceerde seksuele afbeeldingen van minderjarigen", 2013, p. 4.

³ Zie Aanwijzing Kinderpornografie (2016A005), <https://www.om.nl/onderwerpen/jeugd-gezin-zeden/@94050/aanwijzing-1/>.

ook gekozen kan worden voor bijvoorbeeld het geven van voorlichting. Wanneer een minderjarige wordt gehanteerd met afbeeldingen wordt eerst gekeken in hoeverre de betrokkene schade heeft geleden alvorens tot vervolging over te gaan.

Gevolgen van sexting

Jongeren staan vaak niet stil bij het risico dat de verspreiding van naaktbeelden met zich meebrengt. Beelden die zijn opgenomen met de webcam, of zijn gemaakt met de telefoon, kunnen gaan rouleren op het internet. De beelden kunnen dan in korte tijd vaak gedownload en opnieuw verspreid worden. Als de beelden eenmaal op internet verspreid zijn is de kans groot dat ze nooit meer zullen verdwijnen. Helpwanted.nl krijgt regelmatig meldingen van jongeren waarin wordt aangegeven dat naaktafbeeldingen van hen online zijn gezet. Het EOKM ziet dit soort amateurafbeeldingen steeds vaker terug op pornosites of pedofiele netwerken.

Is sexting een groot probleem? Uit onderzoek in 2015 van het Eén Vandaag jongerenpanel, waarbij 2000 jongeren tussen de 12 en 24 jaar ondervraagd werden, is gebleken dat in Nederland 15% van de middelbare scholieren weleens seksueel getinte (naakt)foto's verstuurd hebben. Veertig procent van de jongeren gaf aan weleens online seksueel benaderd te zijn. Van de ondervraagde meisjes was dat zelfs bijna de helft.⁴ Uit het verslag Pubers in Beeld van het OM en de politie, waarbij de cijfers gebaseerd worden op onderzoeken van de Hogeschool Leeuwarden en de Europese Unie, blijkt dat 3% van de jongeren seksueel getinte foto's op internet zet en 4% seksuele handelingen met andere minderjarigen filmt.⁵

Uit een Amerikaans onderzoek tussen 1247 minderjarigen tussen de 12 en 24 jaar kwam naar voren dat 3 op de 10 minderjarigen ervaring hadden met sexting. Onder minderjarigen tussen de 14 en 17 was dit 24%. 1 op de 10 minderjarigen had weleens een naaktfoto verstuurd. Onder meisjes bleek de kans groter (13%) dat zij een naaktfoto zouden versturen dan onder jongens (9%). De meeste minderjarigen gaven aan dat zij hun sextberichtjes sturen naar iemand met wie ze verking hebben. Opvallend was dat 1 op de 5 ondervraagde minderjarigen sextberichten die zij ontvangen hadden doorsturen naar anderen.⁶

⁴ 1V jongerenpanel, "Onderzoek 'Sexting'", 7 april 2015, p. 2.

⁵ Landelijk Expertisecentrum Kinderporno en Kindersekstoerisme, "OM-beleid bij door jongeren geproduceerde seksuele afbeeldingen van minderjarigen", 2013, p. 1.

⁶ Associated Press en MTV (2009) Digital Abuse Study